

איך לנהל את ההשקעות בעת הפרישה?

בעת הפרישה מצטברים בידי הפורשים צבירות כספיות משמעותיות, על פי הידוע לי מסקרים שנעשו על ידי גופים שונים, בעת הזו יש בידינו את הסכומים הגדולים ביותר שהיו לנו אי פעם בחיינו. מדובר הן בכספים שמוגדרים כפנסיוניים כמו - קופות גמל, קרנות השתלמות, תכניות ביטוח וקרנות פנסיה והן בכספים אחרים שיכולים להיות בתיקי השקעות, תכניות בנקאיות שונות ועוד. במאמר זה לא אתייחס לנכסים שאינם כספיים כמו - נדל"ן, עסקים ועוד על אף שהם חלק ממקורות המחיה שלנו בעת הפרישה.

רוב המומחים חושבים (וכך גם נהוג לאחרונה בישראל בקופות הגמל) שמגיל הפרישה ואילך כדאי לצמצם את הסיכון בתיק ההשקעות שלנו ולעבור להשקעות סולידיות יותר, זאת, על מנת להבטיח שבמידה והיהו ירידות חדות בשוק ההון הנכסים הכספיים שלנו לא יקטנו משמעותית. הסיבה הכלכלית לכך היא שהזמן להחזר הפסדים אלה נמוך יחסית לאדם צעיר שחווה ירידה אך יש לו זמן להמתין עד שהשוק יעלה שוב, מה עוד שכפי שכבר נכתב, לאדם בגיל הפרישה צבירות כספיות גבוהות הרבה יותר מאדם צעיר ולכן הירידות יגרמו לאובדן כספי גבוה יותר.

המחשבה הזו מתבססת על הנחת היסוד הבאה:

לטווחי זמן ארוכים הנכסים המסוכנים יותר כמו מניות לדוגמא ישיאו את התשואה הגבוהה ביותר אולם התנודתיות שלהם גבוהה, כלומר העלייה והירידה של ערך הנכסים יכולה להשתנות בטווחי הזמן הקצרים (אותם נגדיר 5 שנים לפחות).

אם נבחן היסטורית הנחה זו לטווחי זמן של עשרות שנים בעיקר בבורסות בחו"ל (שכן בארץ שוק ההון צעיר יחסית) היא לרוב נכונה.

אם כן, היכן הבעיה?

חלק ניכר מהפורשים נוקטים במדיניות השקעה סולידיה מאוד, יתכן שאף סולידיה מדי, לעיתים מדובר בהשקעות שקליות לדוגמא שהתשואה שלהן אפסית, אופן השקעה זה נובע מעצות של חברים או חוסר רצון לסכן את הכסף, אולם נראה לי שכדאי לחשוב שוב.

אנו חייבים להבין שהתשואה בתיקי ההשקעות ובמיוחד בתיקי הפנסיוני משמעותית ביותר לקיומה של פנסיה הוגנת בכלל.

לצורך הדוגמא, גבר שיצא לפנסיה בגיל 67 שיש לו קופת גמל שבה מיליון ש"ח והוא אינו מושך ממנה בתקופת הפרישה. על פי תחזית התשואה המקובלת כיום, תשואה שנתית של 3% (לצורך הדוגמא נתעלם מהמדד ונניח שהוא 0) יצברו בקופתו לאחר 20 שנים (זו תוחלת החיים הצפויה שלו) 1,806,111 ש"ח, כלומר כ-806,000 ש"ח יותר מהצבירה ההתחלתית.

אדם כזה שיבחר בקופת גמל במסלול סולידי "מדי" שלצורך הדוגמא ישיא תשואה שנתית של 1% ריאלי יצבור סכום של 1,220,190 ש"ח.

הבדל משמעותי ביותר - מדוע?

התשואה, כפי שנכתב, משמעותית מאוד ובעיקר לטווחים ארוכים. תוחלת החיים כיום היא ארוכה ונחשבת כטווח זמן ארוך גם להשקעות.

איל עצמון – ייעוץ פנסיוני אובייקטיבי

נקודה נוספת שניתן להעלות היא מה הוא טווח השקעה ארוך?
רוב מנהלי ההשקעות מתייחסים לטווחי זמן של 10 שנים לערך כטווח זמן ארוך כיוון שרוב ההשקעות שלהם (כמו מניות, אג"ח, נדל"ן מניב וכו') הן לזמן קצר יותר.

אם כן מה עושים?

ראשית מבינים את הבעיה. כשמבינים, סביר להניח שנחליט שלא כדאי להיות "בקצוות" קרי בתיק מסוכן מדי אך גם לא בתיק סולידי מדי. כפוף כמובן למקורות שעומדים לרשותנו ולצורך בהם בתקופות מסוימות. לדוגמא - אם הקצבה מקרן הפנסיה מספיקה, סביר להניח שטווחי ההשקעה של כספים אחרים הינם לתקופות ארוכות ולכן רצוי לשקול הגדלת הסיכון. אם הפנסיה איננה מספיקה וקיימת להשתמש בכספים אחרים לצורך השלמת הצרכים, אזי רצוי לנקוט בהקטנת הסיכון. ההמלצה שלי היא לחלק את התיק למנות קטנות בהתאם לצורך - את החלק שבכוונתכם להשתמש בטווח הקצר להשקיע בסיכון נמוך ואת החלקים המיועדים לשימוש לטווחים הארוכים יותר, להשקיע ברמת סיכון גבוהה יותר. את ההגדרה מה מתאים לכם בין הטווחים האלה כל אחד צריך להגדיר בעצמו כיוון שמעבר לנושא הכלכלי יש גם את ההיבט הפסיכולוגי. לדוגמא - הערכת יכולת הספיגה של כל אחת ואחד מאתנו בעת ירידות בשוקי ההון.

איל עצמון – ייעוץ פנסיוני אובייקטיבי

טלפון: 03-9199938

פקס: 1533-9199938

מייל: azmonadv@gmail.com

www.azmonadv.com